

در نشست نقد «عملکرد شوراهای صنفی» مطرح شد؛

ساختار دانشگاه نیازمند تغییر کلان مدیریتی است / فعالیت صنفی و سیاسی از یکدیگر جدا نیست

دبیر مرکزی شوراهای صنفی دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: ساختار دانشگاه نیازمند تغییر کلان مدیریتی است، در این جریان باید هم مدیران و هم ساختار دانشگاه در تراز مختلف تغییر کنند.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، مشکلات عضو جداناپذیر زندگی انسان‌ها هستند؛ بسته به مقطع زمانی که در آن زندگی می‌کنیم، این مشکلات تغییر می‌کنند. در دوران دبستان مشکلاتمان کوچک بود. اگر مسئله یا خواسته‌ای داشتیم، والدین این مشکلات را به مدیر منتقل می‌کردند یا خود دانش‌آموزان سری به دفتر ناظم مدرسه می‌زدند و خواسته‌هایشان را اعلام می‌کردند.

وارد دانشگاه که شدیم، جنس مشکلاتمان تغییر کرد و دسترسی به مسئولان دانشگاه‌ها نیز به مراتب سخت‌تر شد، از طرفی زیر ساخت‌های لازم برای ارتباط خانواده و دانشگاه فراهم نشده بود؛ اگر هم فراهم می‌شد برای یک دانشجوی ۱۸ ساله، کسرشان داشت که والدینش بخواهند خواسته‌هایش را به مسئولان انتقال دهند. برای انتقال مشکلات به مسئولان، نمایندگان شورای صنفی توسط دانشجویان انتخاب می‌شود تا کفش آهنی بپوشد و با کوله‌باری از خواسته‌ها، در راستای رفع مسائل دانشجویان تلاش کند.

ودود نوروزی دبیر شورای صنفی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و دبیر مرکزی شوراهای صنفی دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است که از سال ۹۲ در رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز تحصیل می‌کند. او معتقد است فعالیت صنفی و سیاسی از یکدیگر جدا نیست و تفکر سیاسی حاکم بر جامعه به مسئولان می‌فهماند تا چه‌اندازه‌ای دانشجویان و مردم در اداره جامعه نقش دارند. مشروح این گفت‌وگو به شرح زیر است:

فعالیت صنفی از دیدگاه شما چگونه تعریف می‌شود؟

نوروزی: ما به این موضوع اعتقاد داریم که هیچ جامعه‌ای را نمی‌توان بدون نظر گرفتن از افراد جامعه اداره کرد. جامعه می‌تواند یک کشور، استان، خانواده، مدرسه یا دانشگاه باشد. فضای دانشگاه به عنوان یک جامعه؛ حساسیت‌ها و تاثیر گذاری‌های خود را در طول تاریخ کشور نشان داده است. اگر بتوان کشور را بدون مردم اداره کرد، پس قطعاً دانشگاه را نیز می‌توان بدون دانشجویان پیش برد. طبیعتاً اداره دانشگاه بدون دانشجویان بی معنا خواهد بود.

در زیست دانشجویی منافع مشترکی وجود دارد که معمولاً میان تمامی دانشجویان مشترک است، یک دانشجو با عقاید سیاسی و دانشجوی دیگر با عقاید فرهنگی بر سر این منافع با یکدیگر اشتراک نظر دارند.

هر دانشجو عقاید مختلفی در حوزه‌های فرهنگ، سیاسی، اجتماعی، هنری، ورزشی و غیره دارد که ممکن است با دیگری تفاوت داشته باشد، اما ممکن است در برخی مسائل نیز با یکدیگر عقاید مشترکی داشته باشند که از جمله آن می‌توان به مسائل صنفی اشاره کرد که در

دانشگاه‌ها وجود دارد. به گونه ای دیگر می‌توان گفت شورای صنفی به گروهی اتلاق می‌شود که منافع مشترکی با یکدیگر دارند.

در زیست دانشجویی منافع مشترکی وجود دارد که معمولاً میان تمامی دانشجویان مشترک است، یک دانشجو با عقاید سیاسی و دانشجوی دیگر با عقاید فرهنگی بر سر این منافع با یکدیگر اشتراک نظر دارند. خوابگاه، تغذیه، نحوه آموزش استادان یا مسائل پژوهشی به یک تفکر خاص مربوط نمی‌شود؛ بلکه شامل حال تمامی دانشجویان خواهد شد. شورای صنفی در زمینه مسائلی که پیش‌تر به آن اشاره شد، به فعالیت می‌پردازد. برای رسیدگی به مشکلات دانشجویان، انتخابات شورای صنفی برگزار و چندین نماینده برای رسیدگی به این مشکلات منصوب می‌شوند.

به نظر شما اوج و فرود فعالیت شورای صنفی در کجا بود؟

نوروزی: اوج و فرود شورای صنفی در دانشگاه‌های کشور را می‌توان به طرز تفکر مسئولان نسبت داد. در برخی موارد دانشجویان مجبورند برای رسیدگی به مشکلات تجمع یا تحصن کنند، در برخی موارد نیاز صدور بیانیه احساس می‌شود. واهمه داشتن از بازتاب اقداماتی که در فوق به آن اشاره شد، منجر می‌شود که برخی از مسئولان صورت مسئله را پاک کنند.

دانشجویان زمانی نسبت به یک مسئله خاص تجمع می‌کنند که واقعا مسئله‌ای وجود داشته باشد. مسئله به معنای تقاضایی است که باید وجود داشته باشد؛ اما نیست یا یک موضوعی است که نباید وجود داشته باشد؛ اما وجود دارد. حال اگر به موضوع به رسمیت شناختن دانشجویان به عنوان یک مسئله بنگریم، با مشکل مواجه خواهیم شد.

رابطه مسئولان و شورای صنفی دانشگاه چگونه است؟

نوروزی: رابطه میان مسئولان دانشگاه و اعضای شورای صنفی به طرز فکر و ذهنیت فردی مربوط می‌شود که در دانشگاه مسئولیت داشته باشد. در صورتی که نگرش مسئول دانشگاه در راستای رشد دانشجو باشد، می‌توان افقی روشن را برای این دانشگاه در نظر گرفت.

رشد دانشجو در شرایطی محقق خواهد شد که مقام مسئول، به حق داشتن خط فکری و حق اظهار نظر دانشجویان اعتقاد داشته باشد و به این باور برسد که باید حرف دانشجو شنیده شود. در چنین شرایطی می‌توان دانشگاه را به خوبی مدیریت کرد. رابطه شورای صنفی و مسئولان نیز با ذهنیت فرد مسئول مرتبط است. همچنین دانشجویان باید برای فعالیت نمایندگانی که برای رسیدگی به مشکلات توسط خودشان انتخاب شده‌اند، ارزش قائل شوند و برای رفع مشکلاتشان نیز تلاش کنند.

دانشجویان با توجه به بافت فرهنگی و شرایط جوی دانشگاه می‌توانند به خواسته‌های خود برسند. نمی‌توان ادعا کرد در صورت خوب بودن مسئولان دانشگاه، هر فردی می‌تواند به عنوان شورای صنفی فعالیت کند و امور این شورا را پیش ببرد؛ البته بلعکس این موضوع نیز صادق است، رابطه مسئولان و دانشگاه در چنین شرایطی شکل می‌گیرد.

مسئولان موظف هستند برای رسیدگی به مشکلات دانشجویان با اعضای شورای صنفی جلسه برگزار کنند. این جلسات تا چه اندازه‌ای در حل مسائل و مشکلات دانشجویان موثر است؟

نوروزی: برگزاری جلسات مسئولان با اعضای شورای صنفی، ابزار مثبتی در راستای حل مشکلات دانشجویان است. در اولین گام مسائل

به صورت گفت‌وگو در جلسات مطرح می‌شود، در برخی موارد ممکن است گفتگو به جلسات پرسش و پاسخ تبدیل شود، در موارد بعدی نیز امکان دارد مطالبات به تجمع، جمع آوری طومار و در نهایت تحسن منجر شود. میزان پیگیری مسئولان در زمینه حل شدن مشکلات دانشجویان، بستگی به توانایی اعضای شورای صنفی دارد.

چرا فعالیت شورای صنفی همانند گذشته پررنگ نیست؟ به نظر شما اوج و فرود فعالیت شورای صنفی در کجا بود؟

نوروزی: از جهتی موافق کم‌رنگ شدن فعالیت‌های شورای صنفی نسبت به گذشته هستیم؛ زیرا پیوستگی میان اوارد یک تشکل و نهاد منجر به انتقال تجربه می‌شود. شوراهای صنفی پیش‌تر در دانشگاه‌ها حضور داشته و مدتی بعد نیز تعطیل شدند؛ در این راستا ارتباط چندانی میان ادوار و اعضای فعلی شوراهای صنفی وجود ندارد، به همین منظور ممکن است فعالیت این شورا نسبت به سایر تشکل‌های دانشگاهی کمی دشوار به نظر برسد؛ تا جایی که برخی از اعضای شورا از صفر فعالیت خود را آغاز کنند.

بعضا دیده می‌شود شورای صنفی به مسائل سیاسی ورود می‌کنند. با توجه به اینکه وظیفه شورای صنفی کاملاً مشخص است، چرا شورای صنفی در برخی از این موارد دخالت می‌کند؟

فعالیت صنفی و سیاسی از یکدیگر جدا نیست، ولی در برخی موارد باید مرزبندی‌های میان این ۲ حوزه به وضوح مشخص شود.

نوروزی: من مسائل صنفی را از سیاست جدا نمی‌بینم، به‌عنوان مثال یک تفکر سیاسی مانند نئولیبرالیسم، تفکر خاصی را در زمینه نحوه ارائه امکانات دنبال می‌کند. همین تفکرهای سیاسی مشخص می‌کند که باید بخش خصوصی وجود داشته باشد و واسپاری خدمت به بیرون صورت گیرد. همچنین برخی از این تفکرات معتقدند باید امکانات را کاهش دهند تا دانشجویان بیشتر تلاش کنند.

در چنین شرایطی تفکر سیاسی حاکم بر جامعه به مسئولان می‌فهماند تا چه‌اندازه‌ای دانشجویان و مردم در اداره جامعه نقش دارند، این تفکرات جدا از سیاست نیست. به عنوان مثال نمی‌توان گفت اگر تفکر سیاسی مسئولان بر این باور باشد که نباید برای دانشجویان و جامعه ارزش قائل شد، مطمئناً شوراهای صنفی نیز به همین سرنوشت دچار می‌شود. باید در راستای چنین تفکرهای سیاسی که در جامعه وجود داشته باشد، مبارزه کرد.

فعالیت صنفی و سیاسی از یکدیگر جدا نیست، ولی در برخی موارد باید مرزبندی‌های میان این ۲ حوزه به وضوح مشخص شود. شورای صنفی نباید در زمینه عقیدتی-سیاسی فعالیت کند؛ یعنی شورای صنفی نمی‌تواند به صورت مصداقی در انتخابات ورود و اعلام کند که قصد حمایت از مسئول یا حزبی خاص را دارد؛ این شورا تنها می‌تواند به مسائل کلان ورود کند.

چه ضرورتی وجود دارد که شورای صنفی در دانشگاه‌ها وجود داشته باشد؟

نوروزی: فعالیت شورای صنفی در راستای رفع مشکلات به توان و پیوستگی اعضای شورای صنفی وابسته است، برخی از مشکلات دانشگاه‌ها تا حدودی رفع شده است. شورای صنفی باید به ساختار ناظر تبدیل شود، یعنی بتواند دانشجویان و مردم را به صحنه بکشاند تا این قشر بر عملکرد مسئولان نظارت داشته باشند. در این صورت از طرفی دانشجویان و مردم منافع خود دفاع کرده و از طرفی دیگر بر فعالیت مسئولان نظارت خواهند کرد.

به عنوان مثال دانشجویان از رئیس دانشگاه در راستای صرف بودجه در حوزه‌های مختلف سوالات بپرسند و به مسئولان دانشگاه، مدیریت در اتاق شیشه‌ای را گوشزده کنند، مسئولان باید به این شورا به عنوان یک دیده‌بان بنگرد. به نظر من شورای صنفی نه تنها توانایی حل مشکلات روزمره را دارد؛ بلکه می‌تواند نسبت به حل مشکلات بنیادین نیز اقدام کند.

اعتراضات مختلفی در زمینه آیین‌نامه انضباطی مطرح شد. چه انتقادهایی نسبت به این نقد وارد می‌دانید؟

نوروزی: در آیین‌نامه انضباطی حق تجمع و تحصن به رسمیت شناخته شده است؛ ایرادات بسیاری بر این آیین‌نامه وارد بود که مطرح شدن آن در مقال نمی‌گنجد. در این آیین‌نامه نقش شورای صنفی نادیده گرفته شده و شوراها قیم به شخص شده بودند، همچنین تعیین اعضای شوراها به رئیس دانشگاه و معاون فرهنگی واگذار شده بود؛ در صورتی که انتخاب اعضا پیش‌تر بر عهده شورای فرهنگی دانشگاه بود و در آن نظر همه دانشجویان لحاظ می‌شد.

معمولاً اعضای شورای صنفی از رسانه‌ای کردن مشکلات خود واهمه دارند، به نظر شما علت چیست؟

نوروزی: رسانه را می‌توان به عنوان ابزاری برای رسیدگی به مشکلات دانشگاه در نظر گرفت، حال به خودمان بستگی دارد که چگونه از این ابزار استفاده کنیم. برخی از اعضای شورای صنفی معتقدند استفاده از ابزار رسانه در مقطع زمانی خاص ممکن است در رفع مشکل آنان چندان مفید واقع نشود. شورای صنفی برای رسیدگی به مشکلات باید استراتژی خاصی را مدنظر بگیرد، در برخی موارد رسانه‌ای کردن یک مشکل، در حل شدن آن بسیار موثر خواهد بود.

دانشجویان به مرور زمان از فعالیت‌های شورای صنفی حمایت می‌کنند؛ زیرا فعالیت این شورا کمک می‌کند تا این قشر جایگاه خود را بشناسند. دانشجویان باید توجه داشته باشند میزان رای بالا به اعضای شورای صنفی منجر به پیگیری قوی تر و بهتر مشکلات آنان نخواهد شد، همچنین دانشجویان باید بدانند نقششان تنها با شرکت در انتخابات شورای صنفی به پایان نمی‌رسد؛ بلکه دانشجویان باید بر فعالیت نمایندگانی که خودشان انتخاب کرده‌اند، نیز نظارت داشته و در تصمیمات مختلف از آن‌ها حمایت کنند.

بهترین ابزار مقاومت برای کشور تقویت دانشگاه و روحیه استقلال طلبی دانشجویان است، مهمترین سرمایه این کشور دانشجویان هستند، به همین منظور لازم است مسئولان به آن‌ها توجه ویژه‌ای داشته باشند.

چه مشکلی در ساختار دانشگاه‌ها وجود دارد؟

ساختار دانشگاه نیازمند تغییر کلان مدیریتی است، در این جریان باید هم مدیران و هم ساختار دانشگاه در تراز مختلف تغییر کنند.

نوروزی: ساختار دانشگاه نیازمند تغییر کلان مدیریتی است، در این جریان باید هم مدیران و هم ساختار دانشگاه در تراز مختلف تغییر کنند. ساختارهایی که در حال حاضر در دانشگاه‌ها وجود دارد دیگر پاسخگوی لازم را ندارد، به همین منظور باید به دانشجو و مردم در این ساختار بیشتر توجه شده و فضایی برای اظهار نظر آنان نیز فراهم شود.

یکی از مهمترین مشکلات دانشگاه‌ها دخالت افراد غیرمسئول در امور مختلف است، افرادی که منجر به افزایش ظرفیت در دانشگاه می‌شوند و بدون فراهم کردن زیرساخت‌های لازم اقدام به فعالیت‌های مختلف در دانشگاه می‌کنند. تاسیس دانشکده و افزایش ظرفیت

بدون در نظر گرفتن زیرساخت‌های لازم، یکی از مهمترین مسائل و مشکلات شورای صنفی است و بیشتر وقت شورا به این موضوع اختصاص داده می‌شود.

به عنوان مثال سرانه ورزشی در دانشگاه‌ها کمتر از استاندارد بوده و تعداد مشاوران در دانشگاه به شدت پایین است. در برخی موارد تعداد استادان دانشگاه جوابگوی نیازهای دانشجویان نیست. مواردی که پیشتر به آن اشاره شد ما را در مسیری قرار می‌دهد که ممکن است حل مشکلات کمی دشوار به نظر برسد.

انتهای پیام/